SĄD KONKURSOWY
PIERWSZYCH TARGÓW PÓŁNOCNYCH
I WYSTAW:
ROLNICZO-PRZEMYSŁOWEJ,
REGJONALNEJ
WILNO
Ul. MICKIEWICZA Nr. 24 m. 3

ODPIS

Wilno, dnia 9-go września 1928 r.

Do

Fabryki maszyn i kamieni młyńskich

ŁĘGIEWSKI i HARTWIG

W WARSZAWIE

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić, iż Sąd Konkursowy odznaczył firmę WPanów

DYPLOMEM NA MEDAL ZŁOTY

Podając powyższe do wiadomości WPanów pozostaję

z wysokiem poważaniem
podpis (—) JÓZEF KOROLEC
Prezes Sądu Konkursowego

Rok X. Warszawa, 30 września 1928 r. Nr. 18

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE | REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY: Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł. Dla nie członków „ 6 „	Ogłoszenia przyjmuje Redakcja „Młynarza Polskiego" Nowy-Świat 70, tel. 277-45	NUMER NASZEGO KONTA w P. K. O. 1615

O pożarach w młynach

(Dokończenie).

Dla ogólnej orjentacji niech posłużą następujące szczegóły, zaczerpnięte z życia i z wieloletniej obserwacji.

Przedewszystkiem należy uniemożliwić lekkomyślne obchodzenie się z ogniem, zwłaszcza zaniechać oświetlania młynów lampami naftowemi o otwartym płomieniu lub świecami.

Powody powstawania pożarów w młynach są wprawdzie bardzo rozmaite, jednak można podzielić je na 4 grupy, a mianowicie:

a) wywoływanie powstawania nadmiernego ciepła skutkiem poruszanych się ciał;

b) samozapłony;

c) lekkomyślność i brak zdecydowanej rozwagi;

d) podpalenie.

Najliczniejsze powody pożarów należy zaliczyć do grupy pierwszej (a) i do trzeciej (c). Jako często zdarzające się zjawisko przytoczę: W mniejszym młynie jest zastosowane złożenie walców drobiących więc użądlonych, o średnicy 220 mm., służące do śrutowania tak pszenicy jak i żyta; może się zdarzyć, że między mlewem dostanie się jakiś żelazny przedmiot, — przy 300 obrotach na minutę odcinają walce drobniutkie cząsteczki żelaza, co musi wywołać żarzenie się tych cząsteczek, rozrzucanych przez szybkowirujące walce w przestrzeni napełnionej mięszaniną powietrza nasyconego kurzem, co tworzy mięszankę wzbuchliwą, a że kurzu mącznego na ścianach jest dużo, więc wybuch może być nawet słaby i cichy, ale dostateczny do zatlenienia się kurzu, sprzyjającego zapaleniu się nietylko danej maszyny, ale i innych dalej stojących maszyn za pośrednictwem elewatora lub łącznych rur. Do pożaru może nie dojść, o ile zostanie spostrzeżony w czas zapach spalenizny.

Do grupy drugiej (b) należy właściwie zaliczyć tylko takie wypadki, które powstają pod wpływem działań chemicznych, nawet tam gdzie zaprószenia iskry nie można przypuszczać. Jak każdy żywy organizm, jak człowiek i zwierzę przy trawieniu pokarmów wdycha tlen wraz z powietrzem i wydycha kwas węglany i tym sposobem wytwarza potrzebne do życia ciepło, tak samo rośliny, więc i ziarna oddychają wchłaniając jednak kwas węglowy i wydychając tlen, skutkiem czego oba te rodzaje organizmów wzajemnie się obsługują. Jeżeli wydychany kwas węglowy nie będzie usuwany przez przewietrzanie, to pod wpływem oddychania powstające ciepło wzrośnie do żaru. Podobny przebieg powstaje przy długiem przechowywaniu np. ziarna w komorach silosowych, gdy ziarno pomimo zagrzania się do + 12° Celcjusza nie zostanie wzruszone, czyli przewietrzone. Pod wpływem znacznego ciśnienia słupa ziarna i pod wpływem oddychania ziarna powstaje podwyższona temperatura i ziarno musi się dusić, co objawia się pod postacią fermentacji, podczas której krochmal (bielmo) ziarna sinieje lub nawet czernieje; **jest to moment bliski samozapalenia się ziarna, więc powstaniu pożaru śpichlerza bez zaprószenia ognia.** Fermentacja prawie nie różni się od suchej destylacji, przy których powstają ogromne ilości gazów łatwo zapalnych, które można unieszkodliwić jedynie przez usuwanie ich w porę, czyli przez odpowiednio wydajne przewietrzanie — aspirację.

Jak nieoczekiwanie może nastąpić samozapalenie się, wskaże następujący przykład: w oczyszczalni młyna może być któraś rura powietrzna nieszczelną (co się chyba często zdarza); drobny pył osiada na w pobliżu wiszącej lampce żarowej, która jest w nieporządku i silnie się zagrzewa; wkrótce zbierze się większa ilość kurzu i ten się zwęgli, zatem samozapłon jest przygotowany i jeżeli przypływ suchego powietrza będzie dostateczny, nastąpi niechybnie pożar, bowiem wzmożone ciepła lampki zastąpi iskrę. W zakurzonych pomieszczeniach należy zwracać baczną uwagę na stan i czystość lampek żarowych i umieszczać je wyłącznie w szczelnych oprawach.

Temat wzbuchów i samozapłonów mieszanek powietrza z kurzami, będzie rozpatrzony innym razem, w specjalnym artykule.

Zaznaczane w trzeciej grupie (c) powody pożarów mogą i muszą być usunięte, przy współudziale dobrej woli odpowiedniej organizacji i wyszkoleniu ogółu obsługi młynów. (Osobiście jestem przeciwni-

kiem zabraniania palenia fajek lub papierosów w młynie, aby uniknąć krycia się palaczy i odrzucania palących się papierosów w kąty zwykle zaśmiecone, w obawie wymówek i kary; zaznaczam jednak, że są to moje osobiste zapatrywania. Odrzucony niedopałek nie wywoła natychmiastowego pożaru, ale wywoła zatlenie się kurzu, zmiotków, lub jakichś szmat i może znacznie później wybuchnąć jako pożar tem groźniejszy, że powstały w ciasnym kącie. To nie samopłon, to nie jest „powód pożaru nieznany"). Oświetlanie młynów wogóle powinno być tylko elektryczne, a na wypadek uszkodzenia ogólnego lub którejkolwiek lampy żarowej, można posiłkować się jedynie latarniami wszechstronnie okrytemi, które powinny wisieć w odpowiednio kontrolowanem miejscu należycie wyczyszczone i przyszykowane. W młynie powinna być przestrzegana czystość i wzorowy porządek; w każdem pomieszczeniu, na każdem piętrze powinna znajdować się zamknięta oszklona szafka z wężem i wylotem, połączone za pomocą łatwo otwierającego się zaworu tego rodzaju, że przy rozwinięciu węża zawór się otwiera i dopływ wody z magistralnej rury wodociągowej staje się zapewniony; takie urządzenia wodociągowe przeciwpożarowe należy często, choćby raz co miesiąc kontrolować, a przytem obznajmi się obsługa młyna z ich użyciem i celowem zastosowaniem. Aby uniknąć zamarzania i rozsadzania rur wodociągowych, te powinny być stale nabite powietrzem, szczelne i biorące początek z kotłowego zbiornika wody, umieszczonego w piwnicy pod młynem, ale nie na niedostępnej, trudnej do częstego kontrolowania, wieży ciśnień, gdzie woda zwykle jest zanieczyszczona, albo gdzie najczęściej jej niema, z powodu wyschnięcia. Urządzenia przeciwpożarne samoczynne, t. zw. „Sprinklery" są wskazane, wymagają częstej kontroli i specjalnych urządzeń odprowadzających powietrze.

Byłoby również wskazanem, aby Towarzystwa Asekuracyjne przedsiębrały kontrolę urządzeń przeciwpożarowych, z równoczesną oceną przytomności umysłu i wyszkolenia ratunkowego obsługi.

Czwarta grupa (d) pożarów, powstających z podpaleń interesuje wprawdzie wszystkich, jednak najwięcej policję śledczą; podpalenia zdarzają się najczęściej pod wpływem zemsty i zawiści, nie są jednak wykluczone wypadki podpaleń przez właścicieli starych, źle urządzonych i przestrzałych młynów, którzy tą zbrodniczą drogą chcą dojść do pieniędzy, aby móc wybudować nowoczesny młyn. Nie wykluczone są również podpalania wysoko zaasekurowanych młynów i zapasów, a wybuchają podstępnie, głównie wtedy gdy zapasy zostały potajemnie usunięte.

Odnośnie pożarów tej grupy głos inżyniera, jakkolwiek życiowo doświadczonego, będzie brzmiał chyba naiwnie tak, że wywołałby uśmiech politowania na obliczu wyszkolonych lub zdeklarowanych podpalaczy; ta grupa musi być oddana pod szczególnie surową opiekę prawa, pod nadzór stale czujnej policji, a w razie dokonania zbrodniczego czynu, musi bilans przeprowadzić Sąd. Krańcowo przewidujący doświadczony w młynobudownictwie inżynier, właściciel młyna, brać młynarska i całe społeczeństwo powinno i musi przeciwdziałać możności krzewienia się przestępstw, a w razie wypadku dać bezwzględną pomoc. Młyn jest przygotowawczym warsztatem warsztatów pracy ogółu, musi więc stać pod kontrolą i opieką ogółu. Zatem każdy głos, każde słowo, dorzucone do skarbnicy wiedzy przeciwpożarnej jest zawsze wielce cennem i ten obowiązek niechaj spełni każdy, podając swoje spostrzeżenia do ogólnej wiadomości przez naszego „Młynarza polskiego".

Inż. Wr. Krzyżanowski.

Kronika

KONTROLA PRZEMIAŁU W MŁYNACH.

Ze wszystkich stron kraju dochodzą wiadomości od młynarzy, że zboże w tym roku jest jakościowo lepsze od zeszłorocznego ziarna. Jakość żyta jest tego rodzaju, że mąka nawet 65% nie bardzo wiele różni się od dawnej mąki 52 — 53%.

Nic dziwnego przeto, że kolor chleba wypiekanego w ostatnich czasach znacznie się poprawił. Wygląd jaśniejszy wypiekanego chleba jednak nie podobał się władzom administracyjnym, które wyraziły przypuszczenie, że chleb jaśniejszy wypiekany jest z mąki o znacznie niższej procentowości, niż norma ustawowo dozwolona, t. j. 65%. Wobec tego, że zachodziła obawa, zdaniem władz, że nie wszystkie młyny stosują się do obowiązujących przepisów o ograniczeniu przemiału zboża, ministerstwo spraw wewnętrznych powołało komisję, której zadaniem będzie prowadzenie systematycznych kontroli w młynach.

Przekroczenia przepisów będą karane. Władze administracyjne uprawnione są chwycić się wszystkich pozostających do jej dyspozycji uprawnień, a więc stosowanie najwyższych kar administracyjnych, zredukowanie kalkulacji młynarskiej do możliwego minimum, zamykanie opornych młynów i t. p.

Uprzedzamy o powyższem, aby później nie było próżnych wymówek. Jakkolwiek samo rozporządzenie o przemiale bezsprzecznie uderza w dobro młynarzy, należy jednak mieć na uwadze, że jako lojalni obywatele winniśmy stosować je w praktyce. Przyczem należy jeszcze pamiętać, że z dniem 15 października obowiązywać będzie przemiał żyta 70%-wy.

MONOPOL ZBOŻOWY W NORWEGJI.

Według projektu rządowego monopol zbożowy wprowadzony w 1925 r. a zawieszony w 1927 r., ma być ustawowo reaktywowany. Stosownie do brzmienia projektu, rząd zakupywałby całe zboże norweskie, oraz importowałby zboże w ziarnie i produkty zbożowe zależnie od niedoboru na rynku.

Przewidziano wykup przez państwo młynów handlowych i bieżących kontraktów po cenach wyznaczonych przez specjalną komisję. Firmy przemysłowe potrzebujące zboża dla celów przerobu mogą nabywać je tylko na własny użytek. Eksport może odbywać się tylko na podstawie pozwoleń (z wyjątkiem prowiantu na statkach). Postanowienia nie dotyczą tranzytu. Rezerwa jaką ma utrzymywać monopol państwowy będzie wynosiła roczne

zapotrzebowanie kraju na podstawie spożycia w czasie wojny. Kontrola monopolu ma być powierzona dyrektorowi pod nadzorem Rady.

Jednym z celów, jakie ma przestrzegać kierownictwo, jest równy poziom cen; ceny sprzedażne mogą być naznaczone co miesiąc.

Należy zaznaczyć, że Norwegja jest krajem dalekim od samostarczalności zbożowej i że monopol tu ma na celu walkę nie z producentem, lecz z pośrednikiem — importerem w pierwszym rzędzie.

(Rolnik Ekonomista Nr. 16).

URODZAJE W RUMUNJI.

Podług danych międzynarodowego instytutu dla spraw rolnych w Bukareszcie spodziewane są w Rumunji w r. b. znacznie pomyślniejsze wyniki żniw, niż w r. z.; obliczają je w kwintalach: pszenica około 31 miljonów (o 18 proc. więcej, niż w r. z.), żyto około 3 milj. (o 26 proc. więcej, niż w r. z.), jęczmień około 16 milj. (o 18 proc. więcej) i owies około 10 miljonów (o 16 proc. więcej).

CENY ZBOŻA.

Przeciętne tygodniowo ceny czterech głównych zbóż w okresie od 2 do 8 b. m. według obliczenia biura giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie. Ceny za 100 kilogramów w złotych.

	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Warszawa . . .	48.62	37.45	36.55	37.38
Kraków	48.75	37.75	43.00	37.25
Lwów	46.70	34.70	36.50	31.08
Poznań	44.37	35.75	37.00	32.50
Paryż	53.49	43.43	45.56	38.53
Praga	51.08	49.84	50.19	44.50
Brno Mor. . . .	48.60	47.88	48.86	42.54
Hamburg	48.77	48.32	50.19	44.68
Berlin	45.83	46.19	51.71	41.83
Lipsk	45.56	—	—	44.00
Gdańsk	41.02	38.89	39.33	—
Nowy Jork . . .	40.85	38.18	—	42.72
Chicago	36.75	34.00	—	37.73

ZBIORY TEGOROCZNE.

Na podstawie sprawozdań korespondentów rolnych, główny urząd statystyczny dokonał szacowania przypuszczalnego zbioru 4 zbóż, które przedstawia się, jak następuje: pszenica 14.6 mil. q., żyto 59.0 mil. q., jęczmień 19.0 mil. q., owies 36.5 mil. q. Ilości te w stosunku do zbioru r. z. stanowią, dla pszenicy 99 proc., dla żyta 104 proc., dla jęczmienia 117 proc., dla owsa 108 proc. W stosunku do przeciętnych zbiorów za 5-letni okres od 1922-23 do 1926-27 r., zbiór roku obecnego stanowi: pszenicy 111 proc., żyta 110 proc., jęczmienia 123 proc., owsa 116 proc. Dane powyższe mogą uledz nawet większej zmianie, gdyż ostatecznie dokładne obliczenia zbiorów będą dokonane dopiero podczas młocki w pełnym biegu.

STANDARDYZACJA ZBOŻA W NIEMCZECH.

W pertraktacjach pomiędzy sferami rolniczemi oraz przemysłem młynarskim nastąpiło porozumienie, przez co praktycznie została przeprowadzona standardyzacja zboża. Tematem dalszych dyskusyj jest granica zanieczyszczenia zboża wogóle oraz chwastami. Poza tem dyskutowaną jest granica stopnia wilgotności.

Ostatnio wszczęto rokowania ze sferami handlowemi, podczas których ustanawiane będą ostatecznie normy i nazwy standartu.

Państwowa Rada Rolnicza zamierza normy powyższe wprowadzić w życie już dla tegorocznych zbiorów.

„ROLNIK-EKONOMISTA".

„Rolnik Ekonomista organ Związku Polskich Organizacyj Rolniczych, Warszawa, Kopernika 30, tel. 102-74.

Wyszedł z druku Nr. 17 „Rolnika Ekonomisty" organ Związku Polskich Organizacyj Rolniczych.

Numer zawiera w treści: artykuły pp. W. Krzywickiego p. t. „Sprawa produkcji tłuszczów w Polsce , Dr. S. Janickiego — „Nowa ustawa o kredycie rolnym w Anglji' 'deklarację Związku P. O. R. i Polskiego Związku Org. i Kółek Roln., sprawozdanie z działalności Związku Polskich Organizacyj Rolniczych, konjunktury cen, kronikę krajową, kronikę zagraniczną, przegląd piśmiennictwa krajowego i zagranicznego oraz statystykę.

Dział Prawno-Informacyjny

W SPRAWIE WYMIARU PODATKU DOCHODOWEGO NA ROK 1928.

Wobec rozpoczynających się prac wymiarowych komisyj szacunkowych dla podatku dochodowego znów — jak corocznie — aktualną staje się kwestja stosowania t. zw. norm średniej dochodowości młynów. Normy te stosowane są przy wymiarach, jako odsetki, w stosunku do sumy całorocznego obrotu, w tych wypadkach, kiedy brak ksiąg handlowych lub innych dowodów, określających dochód, uzyskany przez płatnika w danym roku podatkowym, uniemożliwia dokonanie wymiaru dochodowego.

Tabela średniej dochodowości ustalona została przez władze skarbowe, zresztą jako tabela orjentacyjna, po raz pierwszy na rok podatkowy 1925 i odtąd rok rocznie ważność jej była potwierdzana. Tabela ta wywołuje cały szereg sprzeciwów, gdyż zbyt jest wysoka dla młynów.

Niemniej wszakże najwięcej zastrzeżeń i zarazem najwięcej omyłek w wymiarze powoduje sposób jej stosowania przez organa wymiarowe, mianowicie przedewszystkiem i szablonowość w stosowaniu norm orjentacyjnych oraz zbyt częste uciekanie się do opierania wymiarów na tym bardzo uproszczonym, ale też i bardzo niedoskonałym sposobie obliczania dochodu.

Chcąc choć w pewnym stopniu przyczynić się do ograniczenia skutków niewłaściwego stosowania norm średniej dochodowości podajemy niżej okólnik ministerstwa skarbu, ustalający warunki i sposób posługiwania się tą formą wymiaru.

Należy przyznać, że warunki te potraktowane są bardzo liberalnie i że corocznie ten liberalizm

jest rozszerzany. Chodzi teraz tylko o to, by i w praktyce normy średniej dochodowości stosowane były w sposób istotnie elastyczny i liberalny.

Okólnik min. skarbu z dnia 22.8.28 L. V. 3548/2.

Dążąc do osiągnięcia równomierności w opodatkowaniu ministerstwo skarbu poleca, aby przy wymiarze podatku dochodowego na rok 1928, stosowano przy ustalaniu dochodów z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz z zajęć zawodowych, normy orjentacyjne przeciętnej zyskowności, podane w okólniku ministerstwa skarbu z dnia 29.V.1925 r. L. D. O. P. 2062/II.

Zaznacza się przytem, że szacowanie dochodów według norm orjentacyjnych winno być ograniczone do wypadków, gdy płatnik nie przedłoży na poparcie swego zeznania o dochodzie ksiąg rachunkowych, względnie innych dowodów, a władza wymiarowa nie rozporządza kankretnym materjałem, umożliwiającym indywidualne oszacowanie.

Braki formalne księgowania nie powinny być powodem odrzucenia dowodu z ksiąg, które pozatem nie budzą wątpliwości co do rzetelności ich prowadzenia. Z tych względów winny być przymowane również jako wystarczający dowód na poparcie zeznania — nawet zapiski płatnika, o ile budzą zaufanie co do swej rzetelności.

W końcu ministerstwo skarbu podnosi z naciskiem, że przy stosowaniu norm przeciętnej zyskowności — **należy postępować ostrożnie i z zastrzeżeniem jak najdalej idącej indywidualizacji poszczególnych jednostek gospodarczych.**

PODWYŻKA TARYFY OSOBOWEJ NA PAŃSTWOWYCH KOLEJACH WĄSKOTOROWYCH.

Z dniem 1-go października r. b. opłaty za przewóz osób wąskotorowemi kolejami prywatnemi, znajdującemi się pod zarządem państwowym, położonemi w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych, w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie podwyższone zostaną do 8,4 grosza od osoby i kilometra w klasie III i do 12,6 gr. od osoby i kilometra w klasie II.

Dotychczasowa taryfa na powyższych kolejach wynosiła w klasie III 7,5 gr. i w klasie II — 10,5 gr.

ZAKAZ WYPIEKU CHLEBA PSZENNO-ŻYTNIEGO.

Rozporządzeniem ministerstwa spraw wewnętrznych z dn. 12 września 28 r. (Dz. Ust. Nr. 83 z dn. 19.IX., poz. 730) zakazano z dniem 27 września wypieku na sprzedaż chleba pszenno-żytniego.

Winni przekroczenia, będą karani na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 31 sierpnia 1926 r.

LEGALNE JEDNOSTKI MASY (WAGI).

Zgodnie z wymaganiem dekretu o wagach i miarach we wszystkich czynnościach w obrocie publicznym oraz w aktach i czynnościach urzędowych, przy których zachodzi potrzeba wyrażania wagi, należy ją wyrażać:

tonna=1000 kilogramów; kwintal=100 kilogramów; dekagram=0,10 kilograma=10 gramów; gram=0,001 kilograma; karat=200 miligramów.

Odnośnie wyrażania jednostki objętości należy wyrażać:

metr sześcienny (kubiczny), decymetr sześcienny (kubiczny); centymetr sześcienny (kubiczny); milimetr sześcienny (kubiczny); litr; kilolitr = 1000 litrów; hektolitr = 100 litrów; dekalitr = 10 litrów; kwaterka = $1/4$ litra.

Poniżej podajemy dla wygody p. Młynarzy **t a b l i c ę z a m i a n y** miary gdańskiej na legalną metryczną. Tablica ta została opracowana w Głównym Urzędzie Miar przez D-ra Witolda Kasperowicza.

Miara gdańska	Miara metryczna		
Ilość funtów holenderskich w saku (worku) holenderskim	Miara legalna Ilość gr. w litrze gęstościomerz litrowy (g/l)	Ilość gramów w $1/4$ litra gęstościomerz $1/4$ litr.	Ilość kilogramów w hektolitrze
	P S Z E N I C A		
116	688	172,5	68,15
117	694	174	68,75
118	699	175,5	69,3
119	704	176,5	69,95
120	710	178	70,5
121	715	179,5	71,1
122	720	180,5	71,7
123	726	182	72,35
124	731	183,5	72,9
125	736	185	73,5
126	742	186	74,1
127	747	187,5	74,75
128	753	189	75,35
129	759	190,5	76,0
130	764	191,5	76,55
131	769	193	77,15
132	775	194	77,8
	Ż Y T O		
111	651	163	64,6
112	657	164,5	65,25
113	663	166	65,95
114	669	167,5	66,55
115	675	169	67,2
116	681	170,5	67,85
117	687	172	68,55
118	693	173,5	69,25
119	699	175	69,9
120	705	176,5	70,55
121	712	178,5	71,3
122	719	180,5	72,0
	O W I E S		
68	406	101	39,45
69	413	102,5	40,15
70	420	104	40,9
71	426	105,5	41,5
72	432	107	42,2
73	438	109	42,8
74	444	110,5	43,45
75	450	112	44,05
76	455	113	44.65
77	462	115	45,3
78	468	116.5	45,95
79	473	117,5	46,45
80	479	119	47,1
81	486	121	47.85
82	492	122,5	48,5
83	498	124	49,15
	J Ę C Z M I E Ń		
101	598	149,5	59,4
102	603	150,5	59,95
103	609	152	60,55
104	615	153,5	61,15
105	620	155	61,7
106	626	156,5	62,35
107	632	158	63,55
108	638	159,5	62,9
109	644	161	64,15
110	649	162	64,75
111	655	163,5	65,35
112	661	165	65 45
113	666	166,5	66,5
114	672	168	67,1
115	677	169	67,65
116	683	170,5	68,24
117	689	172	68,85
118	694	173,5	69,4

WPROWADZENIE 70% PRZEMIAŁU ŻYTA.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 14 września r. b. (Dz. Ust. 83 z dn. 19/IX, poz. 731) zakazano przemiału żyta na mąkę o typie wyższym, aniżeli 70-cio procentowy wyciąg z ziarna oczyszczonego uprzednio z obcych domieszek.

Rozporządzenie to wchodzi w życie w 30 dni od dnia ogłoszenia.

W SPRAWIE PRZEPISÓW WYKONAWCZYCH DO ROZPORZĄDZENIA O 70%-ym PRZEMIALE ŻYTA.

W związku z konferencją z delegatami organizacji młynarskich, odbytą w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w dn. 17.IX.1928 r. jakoteż w odniesieniu do rozporządzenia z dn. 14.IX.1928 r., ogłoszonego w Dz. U. Nr. 83/28., a dotyczącego przemiału żyta — podajemy uwagi, które Wspólna Reprezentacja Związków Młynarskich przedstawiła Ministerstwu a które — **należałoby uwzględnić przy wydaniu przepisów wykonawczych, względnie w wyjaśnieniach udzielonych organom wykonawczym.**

Umieszczenie Uwagi Nr. 1 uważamy za konieczne, a to dla pouczenia organów wykonawczych o istocie „typu mąki 70%-wej" i o sposobie ustalania typu wzorcowego.

Uwaga Nr. 1.

Przepisany (obowiązujący) „typ mąki 70%-wej" stanowi wzór mąki, uzyskanej z przemiału odczyszczonego żyta o ciężarze gatunkowych 70 kg. na 70%-wą mąkę.

Temu wzorowi musi odpowiadać na całym obszarze Państwa wszelka mąka żytnia, bez względu na jakość żyta użytego do przemiału.

Typ ten ustala Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przy współudziale delegatów organizacji przemysłu młynarskiego.

Wten sposób ustalony typ mąki przesłany zostanie władzom politycznym I i II instancji, jako typ wzorcowy.

Uwaga Nr. II.

Na wypadek zakwestjonowania mąki żytniej, jako podejrzanej o wymiał procentowo niższy jak 70%-wy — władza administracyjna I instancji przy współudziale delegata uprawnionych organizacyj terytorjalnych przemysłu młynarskiego (Małopolska: Małopolski Związek młynów we Lwowie, ul. Boularda 5, Związek Przemysłowców—Sekcja Młynarska w Krakowie, ul. Szpitalna 15; **Poznańskie:** Zjednoczenie Młynów Handlowych w Poznaniu, ul. Sew. Mielżyńskiego 23[**Pomorze:** Sekcja Pomorska Zjednoczenia Młynów Handlowych w Poznaniu — Grudziądz, Lipowa 21; **Warszawa:** Związek Młynarzy Polskich w Warszawie, Nowy Świat 70; **Kalisz:** Zjednoczenie Młynów na Woj. Łódzkie w Kaliszu, Al. Józefiny) — wyda orzeczenie co do zgodności zakwestjonowanej mąki z typem wzorcowym. Orzeczenie takie należy wydać na piśmie w nieprzekraczalnym terminie 10-dniowym.

Od orzeczenia władzy administracyjnej I instancji przysługuje w terminie 7-dniowym od chwili doręczenia orzeczenia prawo odwołania przez władzę I instancji, **wedle jej wyboru** do władzy politycznej II instancji, wzgl. do właściwego Sądu Powiatowego, który rozpatruje sprawę **przy stosowaniu postanowień karnych przewidzianych w rozporządzeniu Min. Spr. Wewn. z dn. 16.VIII.1927 r. Dz. U. 78/27.**

Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonalność nieprawomocnie przez władzę polityczną I instancji orzeczonej kary.

Uwaga Nr. III.

Rozporządzenie o wprowadzeniu przemiału żyta na mąkę 70%-wą wchodzi w życie w 30 dni po jego ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, dla wysprzedaży zaś i zużycia przed wejściem w życie tegoż rozporządzenia wyprodukowanych zapasów mąki żytniej o wymiale niższym jak 70-%wy, ustanawia się dodatkowy 30-dniowy termin.

Uwaga Nr. IV (do postanowień karnych).

Wrazie podejrzenia, że mąka zakwestjonowana nie odpowiada typowi wzorcowemu — **nastąpi konfiskata prewencyjna** zakwestjonowanego towaru, która traci jednak moc obowiązującą na wypadek gdyby władza administracyjna I instancji w terminie 10-dniowym od chwili zakwestjonowania nie doręczyła stronie decydującego orzeczenia.

Wystrzegać się szantażystów-łazików

Jeden z naszych długoletnich członków Związku Młynarzy Polskich, właściciel młyna w Łukowie. zawiadomił nas, że w miesiącu wrześniu przyszedł do niego posłaniec z zawiadomieniem, że Walny Zjazd młynarzy, pracowników, kierowników, odbędzie się w dniu 16 września. Na dowód czego zostawił kilka odezw — podpisanych przez nieznane mu osoby. Okazało się, że do Łukowa w dniu wyznaczonym na Zjazd zjechała się poważna ilość braci młynarskiej, która niestety, po próżnem kołowaniu po mieście i nie mogąc odnaleźć istotnych organizatorów, ani miejsca Zjazdu — rozjechała się do domu, złorzecząc oszustom...

Można wnioskować, że rozsyłanie zaproszeń i zawiadomień było dziełem oszustów, którzy korzystając z łatwowierności, chodzili od młyna do młyna dla pobierania datków, czy to w gotówce czy w naturze.

Dla przestrogi podajemy poniżej tekst dwuch odezw.

ZAPROSZENIE.

Uprasza się wszystkich P. P. Właścicieli i Dzierżawców młynów o przybycie na walny Zjazd, który odbędzie się w dniu 16 września 1928 r. o godzinie 12 w południe, na którym omawiane będą sprawy polepszenia bytu w naszych interesach zawodowych.

1) Wybranie komisji szacunkowej, dla przestrzegania praw młynarskich, inspektora, kontrola młynarzy.

2) Ustalenie cen za przemiał: 10% od pszenicy i żyta, 3 kilogr. na rozkurz, 15% od jęczmienia i prosa, 1½ kilogr. na rozkurz.

3) Pobór w naturze kto nie wypełni tego 300 złotych kary.

4) Podzielenie młynów na kategorje I, II, III, dla wyrównania obelgi.

5) To samo dotyczy młynów, wiatraków.

Na ten zjazd przybędzie poseł delegacji młynarzy z Warszawy.

Wszyscy właściciele i Dzierżawcy, którym leży na sercu dobro swoje własne oraz ogólne, powinni przybyć na ten Zjazd.

Wstęp na salę za okazaniem zaproszenia.

Zarządzający młynów Sekretarz
Inż. Brzeziński Warszawa Kapuściński

Niniejszem prosimy Kolegów udzielać materjalnej pomocy na przeżywienie w drodze posłańcowi.

ZAWIADOMIENIE

o przybycie na Walny Zjazd, który odbędzie się dn. 16 września 1928 r. o godz. 2 popołudniu, na którem odbędą się egzaminy dla wszystkich pracowników oraz wydawanie dyplomów i świadectw o praktyce młynarskiej. Cech — 25 zł.

Maszyniści młynarscy oraz ich pomocnicy są także proszeni o przybycie.

Omawiane będą sprawy polepszenia bytu w naszej branży zawodowej i o podwyżce 25% dla wszystkich pracowników naszej branży.

Wszystkim oberom Maszynistom i czeladzi, którym leży na sercu dobro swoje własne oraz ogólne powinni przybyć na ten zjazd.

Wstęp na salę za okazaniem zawiadomienia.

Maszynista Ober
Markowski z Warszawy Mikołajewski

Niniejszem prosimy Kolegów udzielać materjalnej pomocy na przeżywienie w drodze posłańcowi.

Jak z treści odezw widać, odezwa jest podpisana nie przez jakąś znaną pewną organizację, lecz przez osoby nikomu nie znane, następnie nie podano w nich miejsca Zjazdu.

Zjazd mógłby się odbyć w Łukowie, jak i w innym mieście.

Pominięto zamieścić miejsce Zjazdu z tej racji, że oszuści wydrukowali większą ilość podobnych odezw, aby umożliwić sobie w ten sposób grasowanie w kilku lub kilkunastu starostwach.

Porządki dzienne zaproszeń nasuwają mniemanie, że pisał je prostak, nie mający żadnego pojęcia o młynarstwie.

Porządek dzienny jednego i drugiego zaproszenia roi się poprostu od bzdur. Cóż bowiem może mieć wspólnego wybieranie Komisji Szacunkowej z prawami młynarskiemi, albo kontrola młynarzy. Dlaczego koniecznie za przemiał zboża gospodarskiego pobiera się należność w naturze, a nie również gotówką.

Bajeczny jest projekt podziału młynów na 3 kategorje, dla wyrównania obelgi — o co właściwie się rozchodzi?

Największą zachętą dla pracowników były brednie o przeprowadzeniu egzaminów, wydawaniu odpowiednich dyplomów i świadectw po 25 złotych sztuka.

Przestrzegamy przed podobnymi łazikami tego typu, gdyż przypuszczamy, że działalność ich nie ograniczy się tylko do Starostwa Łukowskiego.

Poradnik Gospodarski

PORADNIK NA MIESIĄC PAZDZIERNIK.

Rolniczo-gospodarski. Kończyć siewy, wykonywać orki zimowe z pogłębiaczem pod okopowe. Kopać ziemniaki, buraki, marchew pastewną, po należytem obeschnięciu ewtl. oczyszczeniu kopcować. Wycinać kapustę, kłęby wyrywać i palić, lub dawać przesypane wapnem na kupę kompostową. Zbierać mieszanki, kukurydzę, koński ząb. Zakładać doły z kiszonkami. Słabe oziminy zasilić niewielką dawką azotniaku, zmieszanego pół na pół z piaskiem i rozsiać go na suche rośliny, pogłównie na krzyż. Łąki i pastwiska bronować silnie, gdzie nie zachodzi obawa wypłókania przez zimę (silne stoki), nawozić obficie kainitem, względnie solą potasową oraz azotniakiem, zabronowywać powtórnie. Wywozić kompost. Normować paszę, prowadzić kontrolę mleczności. Budynki, a szczególnie stajnie, obory, chlewy, naprawić, wybielić, wstawić szyby. Brać udział w urządzanych kursach.

Sad, ogród, pasieka. Stopniowo zbierać owoce zimowe ostrożnie i starannie, jako produkt najcenniejszy, sortować i układać po wypoceniu się w piwnicach. Okna w piwnicy zostawiać w dzień przeważnie otwarte. Sadzić drzewka i krzewy owocowe. Robić odkłady agrestu i porzeczek. Młode drzewka obwiązywać gałązkami jałowca i t. p. i słomą dla zabezpieczenia od mrozu i zajęcy. Ziemię w sadzie i ogrodzie znawozić obornikiem, kompostem lub gnojówką i zorać, lub przekopać na zimę. Wykopywać warzywa, czyścić i po wyschnięciu zadołowywać lub chować do piwnicy. Wybrać osobno i przechować oddzielnie wysadki nasienne. Kończyć zbiór nasion. Zgrabiać i palić lub dawać na kompost wszelkie łęciny i odpadki, grządki przekopywać.

Ule zaopatrzyć wewnątrz matami, dno wyłożyć żytnią słomą, daszki naprawić, aby woda nie zaciekała, na powałę narzucić liścia. Można je także zimować w stebniku, lub dołach (byle nie wilgotnych), wtedy zużywają znacznie mniej miodu.

NISZCZENIE BERBERYSU ZWYCZAJNEGO.

W myśl rozporządzenia p. Ministra Rolnictwa z dn. 31 lipca r. b. berberys zwyczajny, roślina, na której przechowuje się niszczycielska dla rolnictwa **rdza zbożowa,** ma być zniszczony do dnia 1 maja 1929 r. Nie dotyczy to berberysu rosnącego w ogrodach botanicznych i w lasach w odległości 200 mtr. od brzegu. Obowiązek zniszczenia leży na tych osobach, które użytkują grunty porosłe berberysem lub zarządzają nimi. O ile berberys nie będzie zniszczony do dnia 1 maja 1929 r. osoby te będą karane. Na gruntach, które są użytkowane przez państwowe zakłady naukowe, lub, które stanowią własność państwa i pozostają pod nadzorem administracji państwowej niszczenie berberysu należy do tych organów państwowych. Bezpośredni nadzór nad wykonaniem obowiązku zniszczenia berberysu należy do zarządów właściwych gmin. Odpowiednio personel techniczny, który będzie współdziałał z władzami państwowemi wyznaczą: izby rolnicze, powiatowe związki komunalne i społeczne organizacje rolnicze.

Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy województwa Śląskiego. (Arol).

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW, WYTWÓRNIE MASZYN i ODLEWNIE

„LECHJA" Sp. Akc.

dawniej KUJAWSKI, MILEWSKI i S-ka

ADRES ZARZĄDU: LUBLIN, UL. FOKSAL 25, TEL. 48 — ADRES TELEGR. LECHJA LUBLIN
ADRES ODDZIAŁU: ŻYWIEC, ULICA KRAKOWSKA Nr. 21. — TELEFON 81
BIURO SPRZEDAŻY I SKŁAD FABRYCZNY W WILNIE, UL. OSTROBRAMSKA 29. TEL. 13-10

MASZYNY MŁYŃSKIE
BUDOWA I PRZEBUDOWA MŁYNÓW
TURBINY WODNE MOTORY

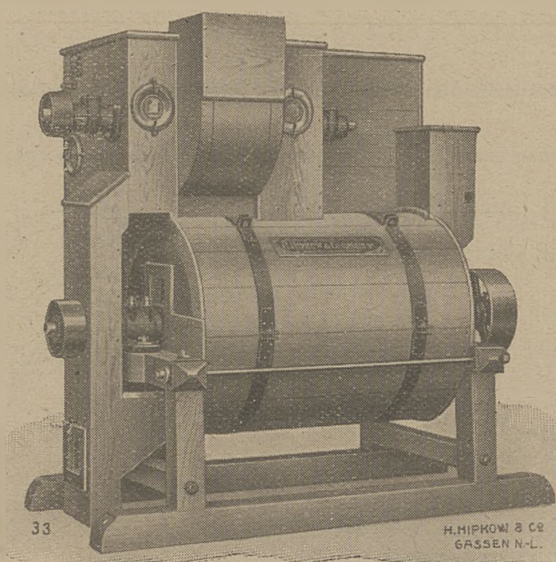
WSZELKIE ARTYKUŁY MŁYŃSKIE. RYFLOWANIE WALCÓW

PRZEDSTAWICIELSTWA:

LWÓW: FIRMA „STEYER — PEZET" AKADEMICKA 23 I. P.
POZNAŃ. FIRMA „F. SUCHANEK i S-ka, PLAC WOLNOŚCI 8/9
KOŁOMYJA: FIMA „BRACIA PLEZIA" UL. PIŁSUDSKIEGO 6

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW i FABRYKA MASZYN MŁYŃSKICH

H. HIPKOW et Co w GASSEN

Budowa i przebudowa młynów, spichrzów i elewatorów zbożowych.
DOSTAWA WSZELKICH MASZYN
Żądajcie przysłania kosztorysów, prospektów i referencji.

JENERALNA REPREZENTACJA

WILLIAM KOESCHE

WARSZAWA, ul. KOSZYKOWA 53. TEL. 149-25

Wydawca: **Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski).** Redaktor odpowiedzialny: **Feliks Lewandowski**